

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
ФАКУЛТЕТ „ФИНАНСОВО-СЧЕТОВОДЕН“
КАТЕДРА „ФИНАНСИ“

Приета от ФС (протокол № 11 от 25.04.2024 г.):

Приета от КС (протокол № 8 от 11.04.2024 г.):

УТВЪРЖДАВАМ:

Декан:

(доц. д-р Д. Георгиева)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „ДАНЪЧНО ОБЛАГАНЕ“

ЗА СПЕЦ: „Финанси“;

ОКС „бакалавър“ – редовно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 4; СЕМЕСТЪР: 8

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 180 ч.; в т.ч. аудиторна 75 ч.

КРЕДИТИ: 6

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ	ОБЩО (часове)	СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ, т.ч.:		
ЛЕКЦИИ	45	3
УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	105	-

Изготвили програмата:

1.
(Доц. д-р Светлана Герчева)

2.
(гл. ас. д-р Светослав Борисов)

Ръководител катедра:
„Финанси“ (доц. д-р Стоян Киров)

I. АНОТАЦИЯ

Дисциплината „Данъчно облагане“ допълва и надгражда дисциплини като „Основи на корпоративни финанси“, „Финансови инвестиции“, „Персонални финанси“, „Осигурителни системи и фондове“. Обучението по „Данъчно облагане“ предлага знания в следните по-важни посоки:

- основни аспекти от теорията, организацията и прилагането на данъците като система;
- разяснява общовалидни концепции относно разпределението/преразпределението на данъчното бреме и разходите на обществото, съпътстващи облагането;
- систематизира най-важните аспекти от действащата понастоящем данъчна система на България;

Придобитите знания и умения по „Данъчно облагане“ улесняват проследяването и анализа на протичащите процеси и реформи в данъчната система, като студентите могат да анализират и оценят доколко и кога данъчните форми се прилагат съгласувано и еднообразно без да се диференцират различните групи данъкоплатци. Бакалаврите трябва да познават най-важните данъци в България, като адаптират поведението както на фирмите, където работят, така и своето лично спрямо честите промени в облагането.

Дисциплината „Данъчно облагане“ създава предприемаческа компетентност за самостоятелно управление на паричните потоци по повод на различните видове данъци, както и тяхната оптимизация по законово допустим начин. Това се отнася както до данъчното бреме, което засяга личните, така и финансите на фирмите, където завършилиите работят, респ. чиито собственици са.

В допълнение дисциплината развива и цифрова компетентност, предвид създаваните умения да се организира и анализира събраната информация в екселски таблици, да се попълват данни по повод данъчното облагане и да се изчислява коректно данъчното задължение във връзка с най-важните налози с практика у нас.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

No. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
	Тема 1. Въведение в теорията на данъка	4	2	
1.1.	Еволюция на възгледите за данъка като финансово отношение между държава и данъкоплатци			
1.2.	Същност на данъка и функции на държавните институции по администриранто и обезпечаването му			
1.3.	Елементи в организацията на данъците			
1.4.	Алтернативи на данъците: сравнителна характеристика			
	Тема 2. Данъчна система – взаимодействие на данъчната теория и практика	4	2	
2.1.	Таксономия на данъците			
2.2.	Принципи на данъчно облагане			
2.3.	Класификация на данъчните системи и техните специфики. Критерии за оценка. Оптимална данъчна система			
2.4.	Начини на събиране на данъците			
	Тема 3. Свърхбремето на данъка и ефективността на облагане	3	1	

3.1.	Данъчно и свръхданъчно бреме – просто терминологична тавтология?			
3.2.	Графична интерпретация на свръх-данъчното бреме			
3.3.	Алгебрична интерпретация на свръх-данъчното бреме			
3.4.	Фактори на свръхбремето на данъка			
	Тема 4. Облагане с личен подоходен данък	5	4	
4.1.	Личният доход като икономическа база за облагане.			
4.2.	Дискусионни аспекти и оценка на критерия Н-S			
4.3.	Концепцията за плоския данък в нейния оригинал. Оценка на реализацията ѝ в рамките на личния подоходен данък			
4.3.	Системи на лично подоходно облагане (ЛПО)			
4.4.	Организация на ЛПО в България			
	Тема 5. Ефекти на личното подоходно облагане върху пазара на труда	4	1	
5.1.	Влияние на личното подоходно облагане върху трудовия пазар – избор между работа (труд) и свободно време			
5.2.	Подоходен и заместващ ефект на подоходния данък			
5.3.	Изходни допускания, ограничения за приложимостта на модела			
5.4.	Емпирични доказателства за възможностите на избора „работа-почивка“			
	Тема 6. Облагане на доходи/печалби на корпорации	5	3	
6.1.	Възгледи за същността и бъдещето на корпоративния подоходен данък.			
6.2.	Икономическата база на корпоративния подоходен данък.			
6.3.	Влияние на корпоративния подоходен данък върху икономическите решени на корпорацията			
6.4.	Концепцията на Хол и Рабушка и сравнителна оценка с концепцията за корпоративния подоходен данък			
	Тема 7. Практически аспекти на корпоративното подоходно облагане	4	5	
7.1.	Организация на корпоративния подоходен данък у нас			
7.2.	Други данъци в обхвата на корпоративно подоходно облагане			
7.3.	Глобален минимален данък върху МНК и техните дъщерни дружества: същност и аспекти на прилагането му нас			
	Тема 8. Облагане с данък добавена стойност (ДДС)	5	5	
8.1.	Особености на косвените данъци			
8.2.	ДДС като иновация на данъчното облагане			
8.4.	Начини на определяне на добавената стойност			
8.5.	Организация на облагане с ДДС в България			
	Тема 9. Облагане с продуктови данъци	4	2	

9.1.	Характеристика и особености на продуктите данъци			
9.2.	Организация на облагането с продуктови данъци у нас.			
9.3.	Режим отложено плащане на акциз – РОПА			
9.4.	„Позеленяване“ на продуктите данъци и мерките срещу климатичните промени			
	Тема 10. Концепцията за прехвърляемост на данъка	3	1	
10.1.	Данъчен дестинатор и икономическа прехвърляемост			
10.2.	Прехвърляемост на продуктови данъци и разпределение на данъчното бреме			
10.3.	Прехвърляемост на данъци върху производствените фактори			
10.4.	Прехвърляемост на данъка на пазари с несъвършена конкуренция			
	Тема 11. Данъчно облагане на богатството	4	4	
11.1.	Същност, обхват и паричната оценка на личното богатство/имущество			
11.2.	Характеристика на данъците върху богатството			
11.3.	Организация на облагане на собствеността върху активи (права върху тях) от богатството на личността			
11.4.	Организация на облагане на прехвърлянето на собствеността върху активи (права върху тях) от богатството на личността (ФЛ)			
11.5.	Екологична насоченост на данъците върху богатството – фискален отговор на климатичните промени			
	Общо:	45	30	

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА ¹	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриално оценяване		
1.1.	Казус с практическа насоченост	1	10
1.2.	Междиен тест	1	30
1.3.	Научен доклад с презентация по предварително зададена тема	1	10
	Общо за семестриалното оценяване:	3	50
2.	Сесийно оценяване		
2.1.	Изпит със затворени въпроси	1	55
	Общо за сесийното оценяване:	1	55
	Общо за всички форми на контрол:	4	105

¹ При дисциплини, които завършват с текуща оценка се попълва само т. 1 Семестриално оценяване, съгласно чл.21, ал. 2 от Правилника за оценяване на знанията, уменията и компетентностите на студентите в Икономически университет – Варна.

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Брусарски, Р., Захариев, А., Манлиев, Г. Финансова теория. Свищов, 2020
2. Владимирова, Т., Владимиров, В., Коцев, Цв., и др. Публични финанси, Варна: ИК „Стено“, 2008
3. Герчева, Св. Лекционни бележки към темите от курса по „Данъчно облагане“

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Борисов, С. Регулаторни и данъчни предизвикателства пред пазара на криптоактиви. Диалог : Електронно списание на СА "Д. А. Ценов" - Свищов, Свищов : Акад. изд. Ценов, 2022, 1, 31-57., ISSN(онлайн) 1311-9206 /
2. Герчева, Св. Дигиталният данък - фискалните аспирации на държавата към цифровата икономика. Инвестиции в бъдещето - 2019 = Investments in the Future - 2019 : Дванадесета научно-приложна конференция с международно участие, 3 - 4 октомври 2019 : Сборник доклади, Варна : НТС - Варна, 2019, с. 104 - 109.
3. Герчева, Св. Данъци с кауза – екологичните данъци срещу замърсяването на околната среда, Варна: ИК „Стено“, 2013
4. Найденов, Л. Личното и корпоративното подоходно облагане като източници на местни приходи - възможности и предизвикателства = Personal and Corporate Income Taxes as Sources of Local Revenues - Opportunities and Challenges. Икономика 21 : Междууниверситетско списание = Economics 21 : Interuniversity Journal, Свищов : Акад. изд. Ценов, Год. 9, 2019, 2, 18 - 36 ; 17 - 33., ISSN(печатно) 1314-3123, ISSN(онлайн) 2534-9457/
5. Найденов, Л., Павлова-Бънова, М. Местни данъци и ефективност на туристическия бизнес. Туризмът в новото хилядолетие - състояние и перспективи : Международна научнопрактическа конференция, Свищов, 11 - 12 окт. 2019 г. : Сборник с доклади, Свищов : Акад. изд. Ценов, 2019, 291 - 300.
6. Чапаров, Б., Манолов, Ц. Такса „битови отпадъци“ – прилага ли се принципът „замърсителят плаща“ в България. Известия. Сп. Икономически университет - Варна, Варна : Наука и икономика, 66, 2022, 3, 213-222., ISSN(печатно) 1310-0343, ISSN(онлайн) 2367-6949/
7. Gercheva, S. Tax or Trade: Community Energy Taxation in the Context of Climate Neutrality. Izvestia Journal of the Union of Scientists - Varna. Economic Sciences Series, Varna : Union of Scientists - Varna, 9, 2020, 1, 168-178.

Април 2024 г.